

Sensationell patentvist inom cellulosamarknaden

STOCKHOLM, tisdag. 11.5.49

TT. Huvudförhandlingen i en uppseendeväckande patentvist mellan några av landets ledande cellulosafabriker ägde rum på tisdagen vid Stockholms rådhusrätt. Svenska Cellulosa AB, Uddeholms AB och AB Iggesund bruk har stämt Korsnäs AB för ett patent, som Korsnäs erhöll 1938. Patentet gäller blekning av cellulosamassa med användning av kloridoxid och uppfinnare är ingenjör K. W. Rosén.

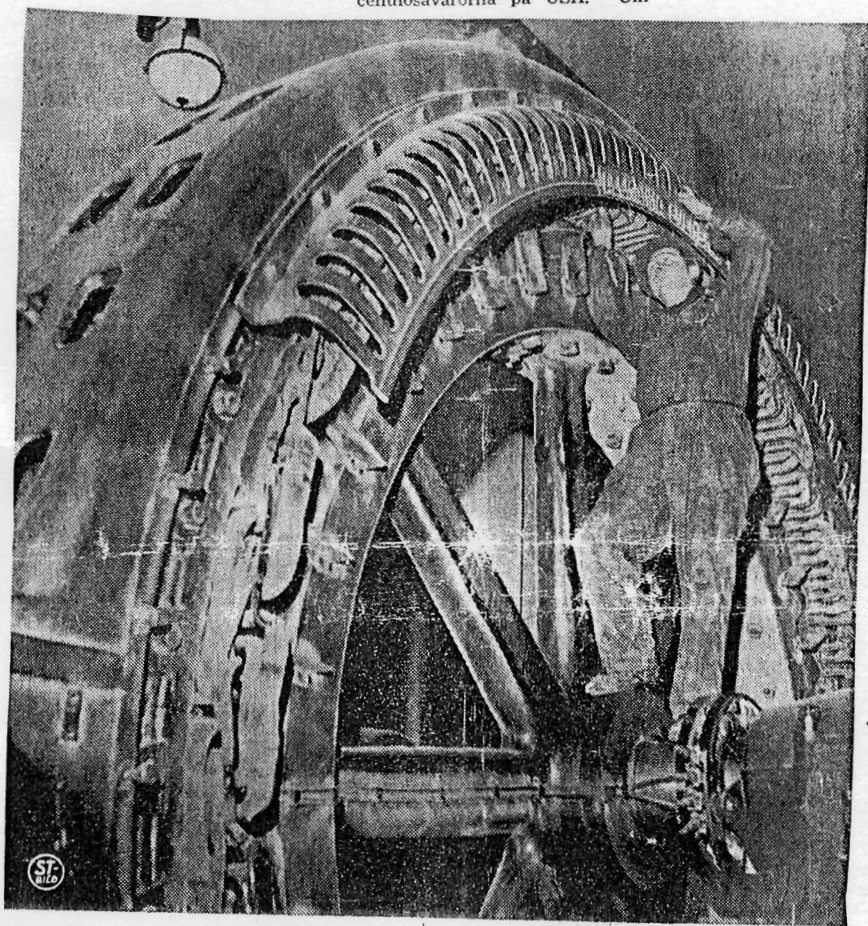
Kärandeboiagen begär att Korsnäspatentet skall förklaras ogiltigt, eftersom det blivit »med orätt beviljat». Dessutom anses uppfinningen sakna nyhetsvärde. Korsnäs AB hävdar häremot att dess patent avsevärt skiljer sig från de tidigare framförallt engelska och tyska patent, som kärandeparten åberopat som skäl för att Korsnäspatentet inte är någon nyhet. Om patentet bibehålles får endast Korsnäs och Mo och Domsjö sälja de mest gångbara cellulosavarorna på USA. Om

däremot patentet ogillas kan hela svenska cellulosaindustrin koppelas in på export av cellulosamassa, blekt enligt den metod som Korsnäs har patent på.

Målet har förberetts två år och det har satsats drygt 120.000 kr på förberedelser och utredningar. Dom faller i målet den 10 januari.

Skallböle börjar sina leveranser

Cellulosakoncernens kraftverk i Ljungan vid Skallböle började på fredagsmorgonen leverera sina första energimängder, då ett av aggregaten sattes in i kontinuerlig drift. Fram till mitten av månaden ökas produktionen successivt till 12.000 kilowatt, samtidigt som dämningen för det nedlagda kraftverket i Nedansjö avvecklas och fallhöjden överförs till Skallböle. Kraftverkets kapacitet stiger till 24.000 kilowatt nästa höst, då det andra aggregatet blir färdigt. Anläggningskostnaden beräknas till 17,5 miljoner kr.

H. Gran, Stockholm, har äntrat stora rotorhjulet.

Nedansjö kraftverk har tjänat ut Demonteras på tre bråda dygn

ST 2/12-49

Det är »brådska i brädgårn» i dessa dagar vid Nedansjö kraftstation. Kraftverket där körde till kl. 8,15 i går morse och strax därefter började demonteringen av generatorer och turbiner. Ett väldigt uppbåd stod redo att gripa in, folk från bl. a. Stockholm, Göteborg och Uddeholm. På tre dygn skall allt i maskinväg bort. En jättetrailer, besiktigad för 35 ton, från Sellbergs transport i Stockholm står redo att sköta transporterna av det tyngsta godset och dessutom lastbilar i långa rader.

Kl. 8.15 i går morse bröt maskinskötare Eriksson i Nedansjö strömmen för alltid från Nedansjö kraftverk. Endast lilla maskinen fick arbeta några timmar till för att klara lyset medan Skallböleverket »kopplades» på. Det uppstod en smula trassel så att Granlo-stationen fick sköta elleveransen innan Skallböle var klart.

Allt var minutiöst förberett. Pumparna sattes i gång utanför kraftstationen och pumpade undan vattnet från turbinuttaget och inne i kraftstationen satte folk från tre firmor igång med demonteringen. I första hand gick man lös på de stora generatorerna, som väger c:a 50 ton. Först lösgjordes och lyftes överstycke

na och sedan plockades spolarna bort på det stora rotorhjulet, en efter en. De tyngsta pjäserna bli rotorhjulet med tillhörande axel, men även dessa pjäser klarar transporttrailern. Man har på förhand byggt stabila ställningar att placera hjulen på och sedan de tunga pjäserna vinschats upp är det en enkel sak — påstås det — att placera godset på det låga trailerflaket. Transporten går vidare till Vattjom, där man sedan

totut har lastkaj och kran för lastning på järnvägsvagn. Det ena aggregatet skall till Uddeholm och det andra till Göteborg f. v. b. efter reparation.

Ett 60-tal man arbetar med demonteringen i kraftverket.

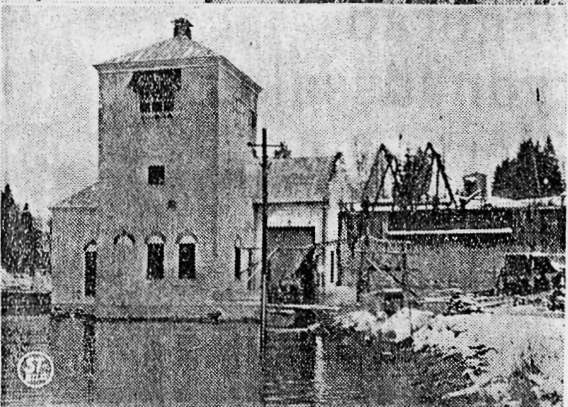
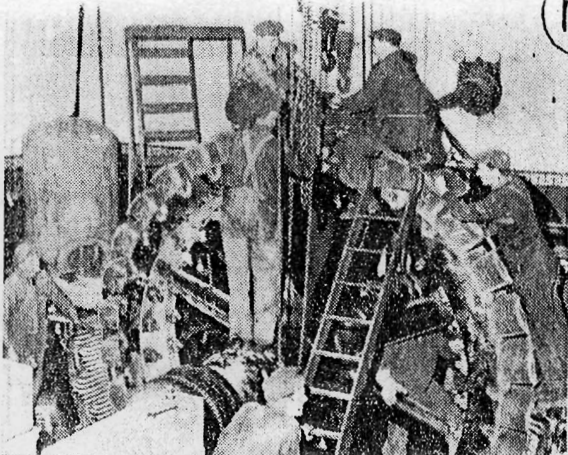
Den gamla trämassefabriken Nedansjö är nu jämnad med aggregatet. I natt vidtog förberedelserna för provkörning, och på onsdag eller torsdag. Det betyder ett tillskott på 50,000 kilowatt till den svenska elförsörjningen.

Sedan återstår att spränga det som ska ske med ett enda skott. 31 Hölleforsen blir sålunda det man jämte officerare från Bodertredje nya kraftverket i Norr-utgör sprängpatrull. En del av sprängningen, bl. a. en vecka. I fredags började Cel-kompressorer och båtar, ha re-lulosakoncernens anläggning i dan anlät. »Stora skrällen», som Skallbölforsen i Ljungan sin f. ö. kommer att filmas, karaktärproduktion, och på lördagen komma att inträffa redan i slutet av denna vecka.

Sakta stiger vattnet i Ljungar, uppströms kraftverket i Skallbölle. Man får inte strypa av för hastigt, ty man måste ju ha vattnen även till Matfors och Viiforsen, men det kommer ändå att gå snabbt att uppnå dämningshöjden i Nedansjö — det rör sig där om 5 1/2 meter — och detta förklarar den brådska, som f. n. råder vid kraftverket i Nedansjö.

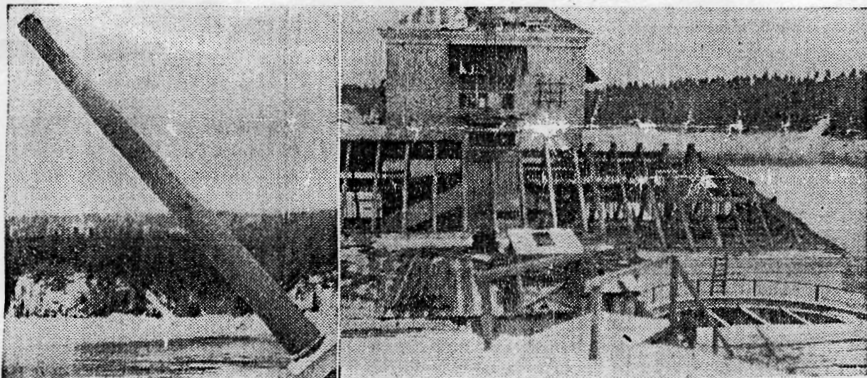
Hölleforsen provkör.

Sundsvall, måndag (TT). Vattenfallsstyrelsens nya kraftverk i Indalsälven-Hölleforsen i östligaste Jämtland — är nu i det närmaste klart att uppta sin energiproduktion med det första redet. I natt vidtog förberedelserna för provkörning, och på onsdag eller torsdag. Det betyder ett tillskott på 50,000 kilowatt till den svenska elförsörjningen.

Demonteringen av kraftverket i Nedansjö pågår. Överstykets på generatoren är borttaget och man har börjat lyfta spolarna.

«UTRADERING» I NEDANSJÖ

Den 38 meter höga skorstenspipan föll med dunder och brak i går. Till höger ses allt vad som återstår av det forna kraftverket.

Av det gamla kraftverket och fabriken i Nedansjö, som blev överflödiga i och med utbyggnaden av Skallbölforsen, återstår snart endast några rester som ingenjörstrupper inom några dagar skall spränga. I går på förmiddagen föll den 38 meter höga skorstenspipan med dunder och brak samt förvandlades på några sekunder till en hög gammal tegelsten.

Generatorerna har också fraktats bort av köparna Elaktiebol. Lundström & Andell som förvär-

vat inredningen. Turbinerna har sålts till Uddeholm och man är just nu i färd med att plocka ut dem, ett arbete som beräknas ta tre dygn.

Driften vid Nedansjöverket sattes i gång år 1918 då ett aggregat startade och det andra började fungera tre år senare. Tunnelbygget vid kraftverket är dock av betydligt äldre datum och för detta svarade nämligen en engelsk firma redan år 1880.

Ett 50-tal man är i arbete med rivningen som sker under överinseende av Bäckström & Strömberg.